

De griber børnene,

Af Henning Due,
journalist

der falder mellem to stole

Siden sidste forår har praktiserende læger i Frederiksberg Kommune kunnet henvise børn og familier direkte til kommunens PPR. Samarbejdet opstod som et led i Region Hovedstadens Sundhedsaftale, og tilbuddet rammer plet i de situationer, hvor lægerne sidder over for børn, som de ikke helt ved, hvad de skal stille op med, fortæller Runa Brinkmann, praktiserende læge og formand for PLO Frederiksberg.

Venteværelset hos Lægerne Brinkmann, Nyholm & Krüger på Falkoner Allé på Frederiksberg i København ser ud, som den slags oftest gør.

I vindueskarmen hviler en blå Barbapapa-bog sig op ad en stribe andre børnebøger, på det runde børnebord i hjørnet venter et par slidte Duplo-klodser på, at nogen kommer og leger med dem, mens en gul plastik-gravko står og passer sig selv.

”Goddag”, siger en ældre dame, da hun træder ind ad døren og begynder at hive besværet efter vejret.

Når en patient møder op her i klinikken, ved Runa Brinkmann som regel godt, hvordan hun skal hjælpe. En voksen med ondt i ryggen, en ældre person med halsbetændelse eller et barn med ondt i øret.

Men engang imellem sker det, at hun sidder over for et barn, som hun ikke helt ved, hvad hun skal stille op med.

Et sårbart barn, som måske kæmper med problematisk skolefravær, angst, eller som kommer fra en dysfunktionel familie, og hvor Runa Brinkmann overvejer at lave en indberetning til kommunen.

- Det er dem, der falder mellem to stole. Dem, vi enten ikke selv kan klare, dem, hvor forældrene ikke har tid, kræfter og penge til fx at købe et privat angstbehandlingsforløb til barnet, eller dem, vi ikke kan sende direkte videre til hospitalspsykiatrien.

Indtil for nyligt kunne Runa Brinkmann og hendes lægekolleger ikke gøre så meget andet for den slags børn end at opfordre forældrene til at kontakte skolen og håbe på, at skolen sendte barnet videre til Frederiksberg Kommunes Pædagogisk Psykologiske Rådgivning, PPR, for at få en nærmere afklaring af deres barns problemer.

Men det ændrede sig i april måned sidste år, da Frederiksberg gav kommunens praktiserende læger mulighed for at henvise børn og unge fra 0-18 år direkte til kommunens PPR.

Tilbuddet, der udspringer af Region Hovedstadens seneste Sundhedsaftale, har banet vejen for et pionersamarbejde mellem to faggrupper, der normalt ikke sidder lårene af hinanden, og selvom modellen indtil videre kun er blevet afprøvet i et par af regionens kommuner, mener Runa Brinkmann, at der er gode grunde til, at andre kommuner begynder at interessere sig for samarbejdet.

Runa Brinkmann, der også er formand for PLO-Frederiksberg, fortæller, at kommunens læger er ”super glade” for samarbejdet, og at det især rammer plet, når et barn kan være svært at håndtere, og familien er meget påvirket af barnets problemer.

- Vi møder jævnligt de her børn, hvor man sidder og får ondt i maven over dem. De mister tilliden til os, hvis vi ikke hjælper dem hurtigt. I de tilfælde er det en god ide at kunne give barnet og familien et hurtigt tilbud, inden man går så langt som at lave en indberetning, siger hun.

I løbet af det seneste år er 11 børn blevet henvist til kommunens PPR via en praktiserende læge, hvoraf tre-fire børn kommer fra Brinkmann, Nyholm & Krügers lægeklinik.

At samarbejdet ikke altid har været der, undrede Marie Lønstrup, da hun begyndte som konsulent i Frederiksberg Kommunes PPR for 14 år siden.

Flere åbne døre

I dag er hun sekretariatsleder og står sammen med chefpsykolog Malene Hein Damgaard som en af kommunens hovedkræfter bag det nye samarbejde med de praktiserende læger.

- Da jeg startede i kommunen, fik jeg af vide, at de praktiserende læger ikke kunne henvise direkte til PPR, og at forældrene i stedet skulle rette henvendelse til skolen. De eneste, der kunne henvise direkte til os, var skolerne, dagtilbuddene og den ledende sundhedsplejerske. Det var besynderligt, syntes jeg, siger hun, da *Magasinet P* besøgte Frederiksberg PPR i lånte lokaler fem minutters gåtur fra Runa Brinkmanns lægeklinik.

Marie Lønstrup peger på en stribe gode grunde til at give lægerne mulighed for at henvise direkte til PPR, da hun skal forklare, hvorfor kommunen kastede sig ud i samarbejdet sidste år.

Dels handler det om at skabe et bedre samarbejde på tværs af faggrupperne i det kommunale social- og sundhedsvæsen.

- Alene det, at vi får etableret et samarbejde og en kontaktflade til almen praksis, er positivt. Vi har i årevis haft et samarbejde med børne-/ungepsykiatrien her i kommunen, men bindeleddet - de praktiserende læger - har vi hidtil været afkoblet fra, fortæller hun.

Og så handler det om tilgængelighed.

- Jo flere døre vi kan åbne ind til hjælpen, des bedre. Så kan det godt være, at denne dør ikke bliver banket ind, men den skal være åben, siger Marie Lønstrup.

Sammen med Malene Hein Damgaard regnede hun sig frem til, at der gennemsnitligt ville blive henvist cirka 150 børn om året til kommunens PPR - svarende til mellem to og tre henviste sager fra Frederiksbergs 60 praktiserende læger, men foreløbigt er det kun blevet til 11 henvisninger i samarbejdets første leveår.

- Det gode er, at alle sagerne, som vi har fået henvist, har været relevante. Altså sager, hvor børnene og deres familier har haft brug for den hjælp, vi kan tilbyde, og hvor det ikke har været for sent, og vi ikke har måttet sende dem direkte videre til psykiatrien, fortæller Marie Lønstrup.

At døren til PPR endnu ikke er blevet væltet af henviste børn og forældre, har flere forklaringer, mener hun.

- Det skyldes muligvis, at forældrene selv kontakter vores rådgivning, men det handler også om, at vi kæmper med at få udbredt det glade budskab til kommunens læger, der sidder spredt i enkeltmandsvirksomheder. De skal jo

Alene det, at vi får etableret et samarbejde og en kontaktflade til almen praksis, er positivt. Vi har i årevis haft et samarbejde med børne-/ungepsykiatrien her i kommunen, men bindeleddet – de praktiserende læger – har vi hidtil været afkoblet fra.

gøres opmærksomme på, at de har den her mulighed, siger Marie Lønstrup.

Endelig har der været en del tekniske problemer, som kan have spændt ben for flere henvisninger, lyder vurderingen.

- Der er i dag ingen direkte kommunikationsmuligheder mellem os og lægerne, og vi kan kun skrive til lægerne via deres e-Boks. Henvisningen fra lægerne sker gennem Sundhedsplejen, som de kontakter via lokationsnummer, hvorefter de videresender til os. Det er jo en ekstra arbejdsgang, der besværliggør den her slags samarbejde på tværs af kommune og praksissektoren. Hvis det skal fungere smidigt, skal der være et it-journal- og mail-system, der kan tale sammen, siger Marie Lønstrup.

Set fra chefspsykologens bord har pionersamarbejdet med de praktiserende læger for længst båret frugt.

- Samarbejdet mellem lægerne og kommunens børn- og ungeområde har hidtil været ret spinkelt og et uopdyrket, jomfrueligt land, og vi synes, det ville være interessant at gøre os nogle erfaringer. Vi ville prøve det af, siger Malene Hein Damgaard.

Og selvom projektet i starten ramte sten på vejen, har projektet ikke været udgiftstungt, lyder Marie Lønstrups vurdering.

- Den psykologfaglige vurdering på en til tre samtaler med barnet og forældrene, der ligger i projektet, ligger inden for det normale PPR-arbejde. Mange af disse børn ville vi have mødt alligevel, men på et senere tidspunkt i deres forløb. Nu er de så kommet tidligere i et forløb i PPR eller familie- og ungerådgivningen, end de ellers ville have været, og det betyder, at vi kan nå at hjælpe dem med en mindre omfattende og dyr indsats, end vi ellers ville have set, siger Marie Lønstrup.

Stor tryghed

At projektet er en god investering på den lange bane – menneskeligt såvel som økonomisk – er de begge enige om.

- Samarbejdet er med til at sikre en tidlig opsporing af psykiske problemer – fx hos børn på mellemtrinnet, som pludselig rammer muren, og hvor ingen professionelle havde set det komme, siger Malene Hein Damgaard.

- Vi har også eksempler på børn omkring udskolingen, som ender i en indlæggelse i psykiatrien med en massiv psykisk problematik, hvor psykiatrien spørger os, hvorfor vi ikke havde set det her komme? Det er sager, hvor forældrene måske har udtrykt bekymring, men hvor skolen ikke har været tilsvarende bekymret, fordi barnet måske har taget sig voldsomt sammen i skoletiden til trods for massiv belastning, siger hun.

Tilbage i lægeklinikken hos Runa Brinkmann er budskabet det samme.

- Det giver en stor tryghed, at vores klinik og kommunens PPR kender hinanden. Det har skabt en dialog mellem os og PPR, og vi ved, hvordan vi skal kontakte hinanden med respekt for hinandens arbejdstider og faglighed. Det gør, at samarbejdet fungerer bedre, og det betyder, at vi har mere respekt for hinanden.

Den lokale PLO-formand kan sagtens se for sig, at Frederiksberg-modellen rulles ud nationalt.

- Når vi fortæller om det i andre kommuner, er andre læger meget interesserede, siger hun.

Men hun tror ikke på, at den slags samarbejde kan skabes oven fra pr. politisk dekret.

- Det kræver, at man mødes med hinanden ansigt til ansigt. ●